Motion

1983/84:1047

Karl-Gustaf Mathsson

Sysselsättningen i Bergslagens bruksorter

Arbetsmarknadssituationen inom Bergslagskommunerna har under senare år utvecklats på ett mycket oroande sätt. Huvudorsaken till den negativa utvecklingen är det ensidigt inriktade näringslivet med hög känslighet vid strukturförändringar som följd. Förändringarna inom den svenska specialstålsindustrin har satt djupa spår i form av minskade arbetstillfällen på många orter. Svårigheterna har visat sig stora när det gäller att få fram ersättningssysselsättning för de arbetstillfällen som har försvunnit. Industrin har alltid förändrats och kommer även i framtiden att förändras fortlöpande för att anpassas till efterfrågan. Detta förhållande gäller i särskilt hög grad exportindustrin, De mycket omfattande ägarförändringarna inom stora delar av specialstålsindustrin inger extra stor oro för framtiden.

Förändringarna sker i en mycket snabb takt. Underlaget för kanske en hel orts existensmöjligheter kan i sämsta fall försvinna genom ett enda beslut. Kraven om ersättningsindustrier skall givetvis i första hand riktas mot de nuvarande ägarna av de industrienheter som är utsatta för förändringar. Detta sker också, men resultaten av dessa framstötar har hittills varit små. Den överenskommelse som regeringen medverkat till mellan de rostfria tillverkarna har också fått som resultat att ett investmentbolag bildas. Detta bolags ansträngningar skall inriktas på att skapa ny sysselsättning på de orter som kommer att förlora arbetstillfällen genom denna samordning. Det är positivt att regeringen har lyckats medverka till en uppgörelse om detta investmentbolag, men de nu aktuella bruksorterna och andra har redan tidigare drabbats mycket hårt av nedskärningar inom industrin. Det är därför nödvändigt med ytterligare åtgärder. Enbart inom västmanländska stålindustrin har under den senaste tioårsperioden tusentals arbetstillfällen försvunnit. Till detta kommer effekterna av de nu aviserade förändringarna.

Fagerstaregionen, som består av kommunerna Fagersta, Norberg och Skinnskatteberg, är den hårdast drabbade regionen inom länet. I Fagersta kommun, som utgör centralort för regionen, har invånarantalet sjunkit med drygt 3 000 personer under den senaste tioårsperioden.

På grund av överkapacitet inom specialstålsindustrin har antalet anställda inom stålindustrin i Fagersta minskat med över 800 personer under de senaste fem åren. Till detta skall dessutom läggas den minskning på ca 500 personer som genomfördes i början av 1970-talet.

Antalet öppet arbetslösa inom Fagerstaregionen uppgick i januari 1984 till 1 100 personer; dessutom var vid detta tillfälle 435 personer sysselsatta i olika former av beredskapsarbete. Sannolikt kommer den nu beslutade ordningen

inom de rostfria tillverkarna att resultera i ytterligare neddragningar. Extraordinära åtgärder måste sättas in på de drabbade orterna från samhällets sida så att dessa orter får bättre möjligheter att utveckla nya företag eller ny sysselsättning inom de gamla. Särskilda lokaliseringsmedel, utlokalisering av statlig verksamhet (såväl läns- som rikstäckande), ökade resurser till arbetsförmedlingsverksamheten, m. m. är exempel på åtgärder som bör övervägas för att hjälpa upp situationen på de hårdast drabbade orterna. En särskild delegation med uppgift att kartlägga situationen och komma med förslag till åtgärder på bruksorterna i Bergslagen bör inrättas.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen framförts beträffande extraordinära samhällsinsatser inom bruksorterna i Bergslagen.

Stockholm den 20 januari 1984

KARL-GUSTAF MATHSSON (s)